

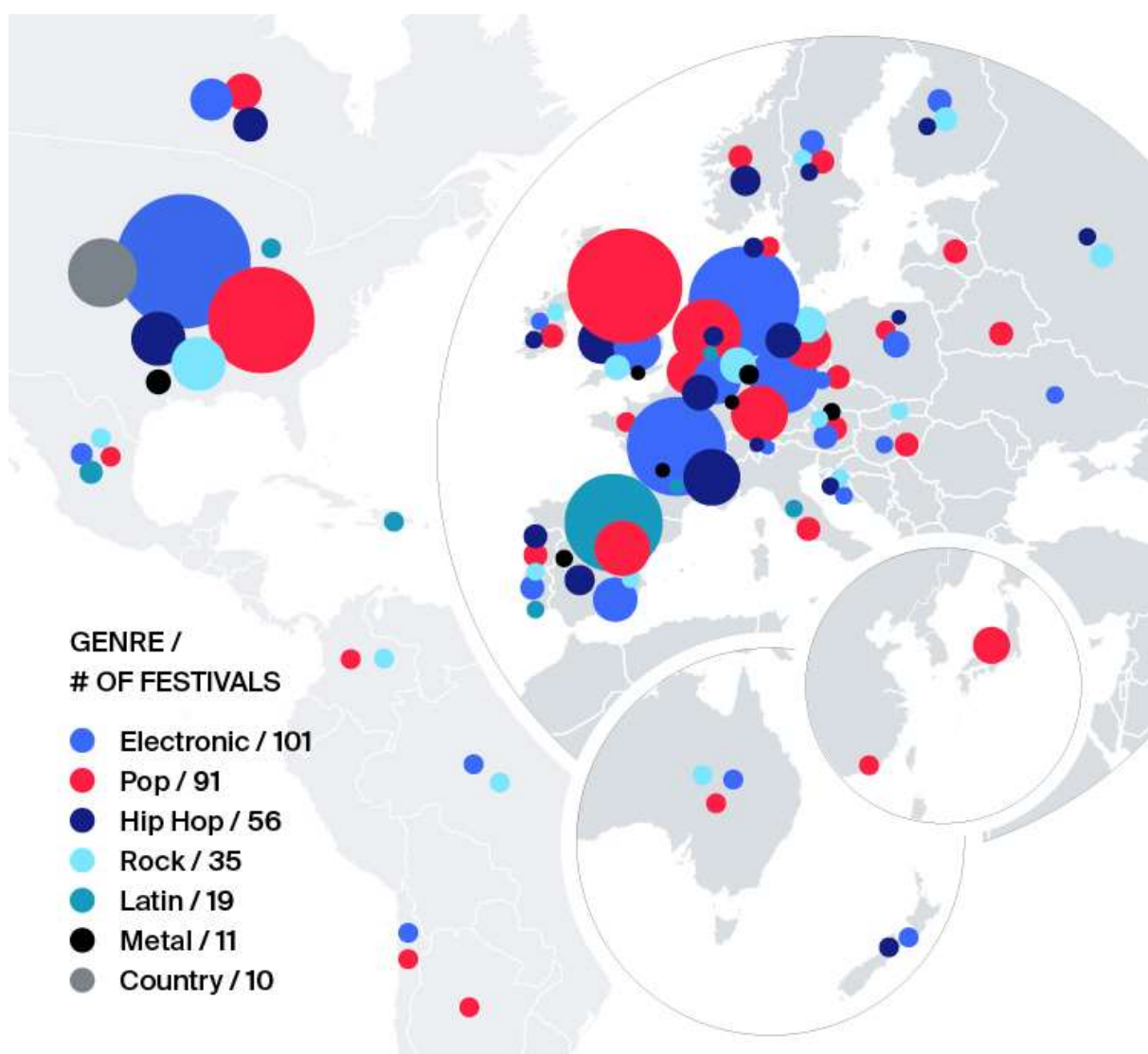
بررسی فستیوال های موسیقی در دنیا : از نحوه توزیع بین قاره تا ژانرهای مختلف و اثرات اقتصادی آن

بررسی فستیوال های منطقه ای بینش های ارزشمندی را در مورد مناظر فرهنگی متنوع و پویایی اقتصادی در نقاط مختلف جهان ارائه می دهد. با کاوش در جشنواره های موسیقی ما به درک عمیق تری از چگونگی شکل دادن این رویدادها به صنعت جشنواره جهانی موسیقی دست می یابیم. و میبینیم که چه تقاضای فزاینده ای برای جشنواره های موسیقی در دنیا وجود دارد.

تجزیه و تحلیل فستیوال های منطقه ای

فستیوال ها در مناطق مختلف جهان خطوط مشخصی را بر اساس فرهنگ ها، ترجیحات و اقتصاد محلی نشان می دهند. بررسی اطلاعات روندهای جالبی را نشان می دهد.

شکل ۱ - توزیع فستیوال های موسیقی در دنیا براساس ژانر

منبع : Vibrate.com

بر اساس آمار سایت Vibrate که در حوزه آمار موسیقی بسیار معتبر است ، ایالات متحده با ۷۶ فستیوال از ۳۳۰ فستیوال برتر تحلیل شده، بزرگترین کانون فستیوال درد نیاست. بیشتر فستیوالها (۱۹ عدد) الکترونیک هستند و پس از آن هیپ هاپ (۱۶ عدد)، پاپ (۱۵ عدد)، کانتری

(۱۰ عدد) و راک (۸ عدد) قرار دارند. بریتانیا با فستیوال های پاپ به عنوان سبک اصلی (۱۲ فستیوال از ۲۷ فستیوال تجزیه و تحلیل شده)، پنج فستیوال هیپ هاپ، پنج فستیوال الکترونیک و سه فستیوال راک در جایگاه دوم قرار گرفت. هلند با ۱۱ فستیوال از ۲۶ فستیوال الکترونیک در ژانر بعدی قرار دارد. جالب اینجاست که موسیقی لاتین در اسپانیا از باقی ژانرها جلوتر است (۹ فستیوال از ۲۴ فستیوال تحلیل شده). در آلمان، فستیوال های الکترونیک نیز پیشتاز هستند (۷ فستیوال از ۲۲ فستیوال تحلیل شده). در ادامه به بررسی فستیوال های موسیقی در هر قاره به طور تخصصی میپردازیم.

آمریکای شمالی

آمریکای شمالی پیشروترین منطقه در برگزاری فستیوال است. براساس آمار Festivalnet ایالات متحده بیش از ۸۰۰ فستیوال با ۳۲ میلیون شرکت کننده در سال را برگزار میکند. فستیوال های بزرگ مانند Coachella، Austin City Limits و Electric Daisy Carnival هر کدام سالانه دارای جمعیت میلیونی هستند. حتی فستیوال کوچکی مانند Canada's WayHome تنها در دومین سال خود ۳۵۰۰۰ طرفدار جذب کرده است. فستیوال های ژانرهای خاص (Edge genre) نیز علی رغم اجتناب حامیان مالی بزرگ از اسپانسرینگ آن، در حد خود رونق قابل رضایتی دارد، مانند تور موسیقی پانک محور فلوریدا که به آمار ۵۰۰۰۰۰ نفر مخاطب رسید.

اروپا

در اروپا فستیوالهایی مانند گلستونبری و راسکیلد جزو مقاصد اصلی گردشگران هستند. گلستونبری در سال ۲۰۱۹ با ۲۰۳۰۰۰ شرکت کننده طی ۵ روز رکورد جهانی را زد. فستیوال Rock am Ring آلمان سالانه ۸۵۰۰۰ طرفدار را برای فستیوال تخصصی راک خود جذب می کند. فستیوال های بزرگ دیگری مانند Tomorrowland با ۴۰۰ هزار شرکت کننده، Primavera Sound با ۲۲۰ هزار نفر و Exit با ۲۰۰ هزار نفر شرکت کننده، منعکس کننده مقیاس و محبوبیت گسترده فستیوال های حوزه اروپا هستند. داده های Twickets نشان میدهد که فروش بلیت های فستیوال بریتانیا به طور متوسط ۱۳۵ درصد بالاتر از ارزش اسمی خود هستند، و بازار سیاه برای فروش بلیط شکل میگیرد، که نشان دهنده تقاضای خرید بلیط بسیار بیشتر از عرضه آنست.

آسیا

رشد فستیوال موسیقی در آسیا از سایر مناطق عقب مانده است اما تقاضا در شرق آسیا در حال افزایش است. حضور فستیوال Ultra Korea از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۷ فروش بلیط را در این منطقه دو برابر کرده است. بزرگترین فستیوال ژاپن فوجی راک ۱۰۰۰۰۰ بازدید کننده خارجی را جذب می کند که بیش از ۳۰۰ دلار باید برای ورودی پرداخت کنند. شرکت های اروپایی و آمریکایی برگزار کننده کنسرت مانند Live Nation و AEG تمایل به برگزاری فستیوال های موسیقی در آسیا با تمرکز بر شناخت پتانسیل های ضعیف در این قاره دارند که همواره درگیر مخاطراتی مانند عدم تقاضا برای خرید بلیط نیز هستند. ضمن آنکه در قاره آسیا محدودیت های دولتی و موانع نظارتی در برخی از کشورهای آسیایی مانع برگزاری فستیوال های بزرگ نسبت به اروپا و آمریکا می شود. از طرفی مسائل امنیتی می تواند مانع تقاضا نیز شود، مانند بمب گذاری های جاکارتا در سال ۲۰۱۸ که قبل از آن تهدیدات تروریستی برای این رویداد گزارش شده بود.

استرالیا

استرالیا تقاضای قابل توجهی برای موسیقی زنده دارد، مثل رویداد Splendor in the Grass که طی ۳ روز ۶۵۰۰۰ شرکت کننده را به خود جلب کرد. از طرفی صرف برگزاری رویدادها باعث تقاضای گردشگران بین المللی نیز میشود. برای مثال بر اساس آمار فستیوال Laneway ۴۰ درصد از شرکت کنندگان خارجی هستند. اما برخلاف فستیوال های اروپایی که سفرهای بدون مرز را ترسیم می کنند، فستیوال های گسترده در آسیا و اقیانوسیه بعلا جغرافیا و مسائل همچون ویزا و... میسر نیست.

آمریکای لاتین

بازار موسیقی زنده آمریکای لاتین با افزایش رونق و بازاریابی جهانی، به سرعت رشد کرد. برای مثال فستیوال Lollapalooza که در شیلی برگزار میشود، جمعیتی بالغ بر ۱۲۰۰۰۰ شرکت کننده دارد. فستیوال Corona Capital مکزیکی تنها در ۶ سال توسعه یافت و ۱۶۵۰۰۰ نفر را طی دو روز به خود اختصاص میدهد و دارای ۷۵ اجرای زنده است. نزدیک بودن به آمریکا میتواند موجب شود تا حتی شرکت در فستیوال های آمریکای لاتین از نظر اقتصادی بسیار بیشتر مقرون بصره باشد. در کنار این مسائل، اتفاقات امنیتی، دسترسی و زیرساخت ها برای فستیوال های راه دور مانند پیک نیک استریو کلمبیا با ۶۲۰۰۰ نفر شرکت کننده خطرات عملیاتی بالاتری را تحمیل می کند.

آفریقا

در آفریقا نیز فستیوال های متنوعی برگزار میشود. فستیوال هایی مانند "جنوب صحرا"، موسیقی جهانی را به فرهنگ های محلی، به ویژه برای جمعیت جوان تر پیوند زده اند. فستیوال Oppikoppi آفریقای جنوبی برنده جایزه برترین "فستیوال در سفر" شد. برگزاری جام جهانی سال ۲۰۱۰ سرمایه گذاری بزرگی را در زیرساخت های موسیقی سررا آفریقا رقم زد. اما فستیوال ها باز هم قابلیت توسعه بیشتری را دارند. مانند فستیوال موازین (Mawazine) در پایتخت مراکش که ۲.۵ میلیون گردشگر را به خود جذب می کند. با گسترش فستیوالها درآمد سرانه پایین در آفریقا افزایش پیدا میکند که خود موجب رونق اقتصادی میشود. ضمن آنکه در آفریقا مسائل ایمنی در مقایسه با اروپا همچنان حادث تر است و خدمات امنیتی و پزشکی و زیرساخت های حمل و نقل هنوز در وضعیت مطلوبی قرار ندارند.

حضور بر اساس ژانر

فستیوال های موسیقی در ابتدا با تمرکز بر بر ژانرهای متمایز مثل جاز، بلوز، راک، هوی متال و غیره به وجود آمدند. اما فستیوال های چند ژانری کنونی اغلب از هر ژانر یک گروه در دل خود دارند. تجزیه و تحلیل حضور بر اساس ژانر هنوز بینش مفیدی را ارائه می دهد که در زیر بدان اشاره میکنیم:

راک

فستیوال های راک در دهه ۱۹۶۰ از فستیوال مردمی نیویورک به وجود آمدند. فستیوال های راک هنوز با نمایش های قدیمی جذاب رشد می کنند، برای مثال فستیوال ریوت شیکاگو با فراهم کردن فضا برای ژانر پانک نوستالژیک و کنش های آلترناتیو راک بیش از ۱۰۰۰۰۰۰ نفر را جذب میکند. اما رزروهای فستیوال های Coachella و Lollapalooza نشان می دهد که راک سهم کمتری از علاقه مخاطبان در فستیوال های بزرگ است.

پاپ

در زمینه پاپ و پاپ مستقل (independent pop) بیشترین رزرو فستیوال با افرادیست که بیشترین اقبال مخاطبان را بهمراه دارند. معروف ترین افراد در این ژانر کنسرت های آریانا گراند، بیلی آیلیش و پست مالون هستند. اما فستیوال های پاپ اغلب طرفداران خاص سایر ژانرها مانند راک را ناامید می کنند، چرا که به عقیده آنان موسیقی پاپ اغلب کپی از سایر آهنگهای پاپ است و خلاقیت در آن پایین تر است.

(Electronic dance music) EDM

حضور فزاینده EDM در این دهه بسیار چشمگیر است، مانند فستیوال Electric Daisy که در حدود ۴۰۰۰۰۰ مخاطب را به خود جزی میکند. منتقدان از اشباع بیش از حد در این حوزه می ترسند، اما تقاضا برای این ژانر همچنان قوی است. فستیوال کشتی مقدس با جذب ۵۰۰۰ نفر از نمونه فستیوال هایست در بعد تجربه (experimental) در آن بسیار پررنگ است، چرا که در یک کشتی تفریحی برگزار میشود

و طرفداران زیر ژانرهای EDM خاص خود را دارد. از معایب افزایش بیش از حد رویدادهای EDM آنست که باعث بیگانگی طرفدارانی می شود که به دنبال فرار از زندگی روزمره هستند، چرا ازدحام انبوه جمعیت در چنین فضاهایی، حس رهایی از روزمرگی را تضعیف می کند.

الکترونیک

فرا تر از EDM، موسیقی الکترونیک نیز در حد خود مخاطب جذب میکند، برای مثال فستیوال Moogfest با جذب ۵۰۰۰ نفر با تمرکز بر نوآوری های حوزه سینتی سایزر (کیبورد الکترونیکی که مانند پیانو میباشد) وجود دارد. اغلب رویدادهایی که ژانرهای الکترونیکی در آن حضور دارند کمتر تجاری سازی شده اند که حاکی از حضور بیشتر نوازندگان تخصصی در این فستیوال ها هستند.

هیپ هاپ

فستیوال های هیپ هاپ در دهه های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ در مقایسه با سایر ژانرها برای جلب توجه تلاش کرده بودند و موفقیت چندانی نداشتند. اما در دهه گذشته شاهد رشد چشمگیری بودیم. فستیوال Rolling Loud در میامی پس از اولین نمایش خود در سال ۲۰۱۵ به سرعت گسترش یافت و اکنون ۱۶۵۰۰۰ بلیت در عرض ۳ روز میفروشد. رویداد لس آنجلس آن نیز بیش از ۱۰۰۰۰۰ شرکت کننده دارد. کندریک لاما (رپر)، کاردی بی (رپر) و تراویس اسکات (رپر) همگی در جزو پرفروشترین فستیوال هیپ هاپ بوده اند که نشان می دهد این ژانر چقدر رشد کرده است. اما برخی از طرفداران هنوز احساس می کنند که فستیوال های هیپ هاپ جریان اصلی ریشه های این ژانر را کمرنگ کرده و بیش از حد تجاری شده است.

جاز

فستیوال های تاریخی جاز مانند فستیوال جاز مونتری ۴۰۰۰۰ و نیوپورت جاز ۱۵۰۰۰ جزئی از میراث این ژانر هستند. اما مخاطبان چنین کنسرت هایی در درجه اول، مخاطبان خاص پسند عاشق هنر هستند چرا که هر نوع موسیقی را براحتی قبول نمیکنند. افراد زیر ۲۵ سال علاقه خاصی به رزرو فستیوال جاز سنتی نشان نمیدهند، اما حضور هنرمندان مشهوری مانند کاماسی واشنگتن توانسته تا به جذب جوانان در این ژانر کمک کند. ولی از طرفی فستیوال های تلفیقی جاز با چند ژانر دیگر مانند Seattle's Earshot با جذب ۵۰۰۰ نفر و با آمیختن سبک های سول، فانک و هیپ هاپ مورد توجه بیشتری قرار گرفته اند.

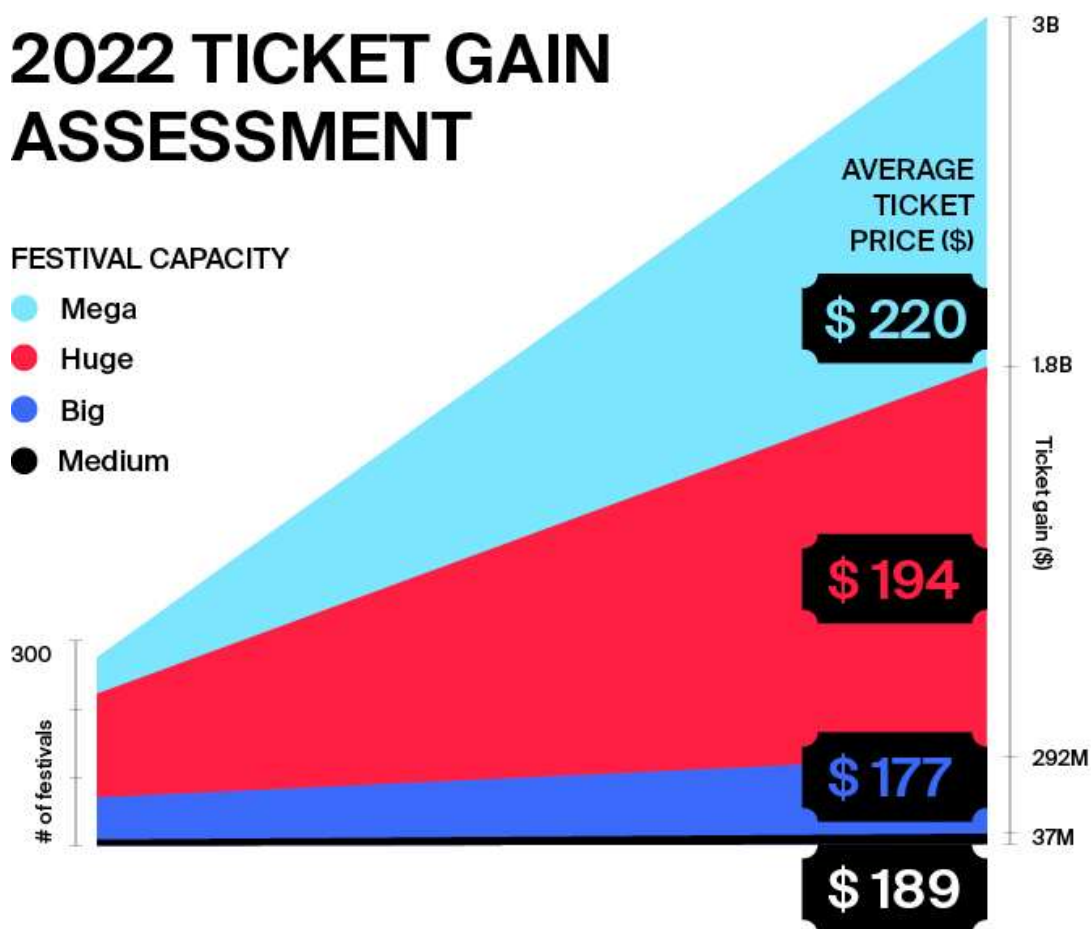
کانتری (Country)

فستیوال های موسیقی کانتری دارای حضور وفادار قابل توجهی میباشد و رویدادهایی مانند فستیوال CMA در شهر نشویل سالانه ۲۰۰۰۰۰ نفر را به خود جذب میکند و یا فستیوال های کمپینگ چند روزه، مانند کنسرت کانتری اوهایو با ۲۰۰۰۰ مخاطب تجربه های موسیقی کانتری خاصی را امکان پذیر میکند. جریان های موسیقی کانتری کهنه کار همچنان به طور قابل اعتمادی جزو پرفروش ترین جریان های این حوزه هستند، اما جذابیت های کانتری و پاپ کانتری در حال افزایش است.

فروش بلیت

به لطف بلیت فروشی آنلاین، یک فستیوال متوسط اکنون ۸۰٪ بلیط های خود را به جای التماس در فروش، پیش فروش می کند. اما بازارهای ثانویه فروش مجدد بلیت، تقاضای بسیار زیادی را نشان می دهند، به طوری که ۳۰٪ یا بیشتر از بلیط ها اغلب در فستیوال های بزرگ دوباره فروخته می شوند. چنین ساختارهای قیمت گذاری پویا و چند لایه به تعادل عرضه و تقاضا کمک می کند. در شکل زیر به درآمد بلیط فروشی در فستیوال های دنیا پرداخته ایم.

شکل ۲ - درآمد بلیط فروشی در فستیوال های موسیقی از حیث حجم شرکت کننده

منبع : Vibrate.com

همانطور که میبینید نرخ متوسط قیمت بلیط در فستیوال ها (۳۰۰ فستیوال برتر دنیا) براساس مقیاس بزرگی فستیوال ها از ابرفستیوال ها با حدود ۲۲۰ دلار، فستیوال های عظیم ۱۹۴ دلار، فستیوال های بزرگ ۱۷۷ دلار و فستیوال های متوسط با ۱۸۹ دلار میباشد. در ستون سمت راست میتوانید رقم کف و سقف هر نوع فستیوال موسیقی را از حیث حجم مشاهده کنید.

مزایا و فرصت های فستیوال های موسیقی

همانطور که دیدیم فستیوال ها در هر منطقه نقش مهمی در نمایش تنوع غنی موسیقی، فرهنگ و بیان هنری در سراسر جهان ایفا میکنند. فستیوال های موسیقی مزایای گسترده تری از سرگرمی ارائه می دهند. اثرات آن بر اقتصاد های محلی نیز شامل هجوم طرفداران و خرج کردن پول، افزایش درآمدهای مالیاتی و افزایش مشاغل را به همراه دارد. از طرفی فستیوال ها برای هنرمندان و صنعت موسیقی، جزو پلتفرم های محوری برای قرار گرفتن در معرض دید، فروش بیشتر و ایجاد جامعه طرفداری هستند. از تسلط ژانرهای الکترونیک و پاپ در ایالات متحده و بریتانیا گرفته تا محبوبیت فزاینده جشنواره های هیپ هاپ، گسترش رویدادهای EDM و جذابیت ماندگار جشنواره های موسیقی کانتری، هر ژانر پایگاه هواداران اختصاصی را جذب می کند. در حالی که چالش هایی مانند مسائل امنیتی، زیرساخت ها و اشباع بازار در ژانرهای خاص وجود دارد، اما هنوز اشتیاق پایدار برای جشنواره های موسیقی همچنان به رشد و تکامل آنها ادامه می دهد.